

Rapport

Datum: 14 mei 2007

Rapportnummer: 2007/095

Klacht

Verzoeker klaagt over de handelwijze van het regionale politiekorps Kennemerland inzake de mishandeling van verzoeker op 17 maart 2005 door enkele personen, onder wie een buurman. Verzoeker klaagt er in dat verband met name over dat ter plaatse verschenen politieambtenaren onvoldoende opsporingshandelingen hebben verricht.

Ook klaagt verzoeker erover dat de politie na het incident - aanvankelijk - geen aangifte heeft willen opnemen.

Verder klaagt verzoeker erover dat de beheerder van het regionale politiekorps Kennemerland zijn klacht van 20 augustus 2005 heeft laten behandelen door een politieambtenaar die te nauwe connecties onderhield met de politieambtenaren op wie de klacht betrekking had.

Beoordeling

Algemeen

1. Verzoeker bewoonde tot voor kort een flatwoning te IJmuiden. Verzoeker leefde daar al geruime tijd in onmin met een beneden hem wonende familie. Op 17 maart 2005 omstreeks kwart voor twaalf in de ochtend werd verzoeker in een gemeenschappelijke ruimte van het flatgebouw door vier personen, onder wie minstens twee leden van deze familie, mishandeld. Verzoeker wist op enig moment aan zijn belagers te ontkomen en heeft vanuit zijn woning de politie gebeld. Verzoeker werd op dat moment opnieuw bedreigd door zijn belagers, maar het is toen niet tot een nieuw handgemeen gekomen.

2.1. Verzoeker deed vervolgens aangifte tegen zijn belagers bij de plaatselijke politie.

Hiervan is proces-verbaal opgemaakt. Hierin is onder meer opgetekend dat verzoeker samen met een kennis - verder te noemen X - bezig was om een bankstel over te brengen vanuit de woning naar een auto. Tijdens deze werkzaamheden kwamen op een gegeven moment drie jongens uit de woning van de benedenburen. Toen zij bij verzoeker aankwamen, begonnen zij vervolgens vrijwel direct hem te duwen, slaan en schoppen. Hierbij zou ook gebruik zijn gemaakt van een boksbeugel. Ook was opgetekend dat op enig moment ook de benedenbuurvrouw, de moeder van een van de belagers, was gaan meedoen. Zij had daarbij verzoeker met een deegroller op de bovenarmen geslagen.

Voorts is in het proces-verbaal opgetekend dat nadat de politie ter plaatse was gekomen, een van de ambtenaren buiten op straat heeft gesproken met verzoekers kennis en dat verzoeker zich daar heeft bijgevoegd. Verzoeker heeft toen zijn verhaal gedaan. Tevens is verzoeker onderzocht door inmiddels ter plaatse verschenen ambulancemedewerkers.

2.2. Bij brief van 30 juni 2005 liet een ambtenaar van het regionale politiekorps Kennemerland als hulpofficier van justitie verzoeker weten dat tegen de verdachten geen strafvervolging zou plaatsvinden vanwege het feit dat verzoeker werd beschouwd als medeschuldig aan het voorval.

3.1. Bij brief van 20 augustus 2005 diende verzoeker een klacht in bij het regionale politiekorps Kennemerland over de manier waarop de politie het incident had afgehandeld. Hierin liet verzoeker onder meer weten dat hij ongeveer tien en een half jaar in de bewuste flatwoning te IJmuiden had gewoond en dat hij gedurende lange tijd te lijden had gehad van overlast, agressie en uiteindelijk regelrechte terreur en geweldpleging door leden van de een verdieping onder hem wonende familie C. Sinds 1999 waren de woningstichting en de politie betrokken bij deze situatie.

Verzoeker klaagde er in deze brief onder meer over dat (1) van de zijde van de politie er bij herhaling op was gewezen dat het doen van aangifte geen enkel nut zou hebben omdat deze zaak toch zou worden geseponeerd. Verder klaagde verzoeker er over dat (2) de politie de tegen hem uitgeoefende agressie lange tijd niet serieus heeft genomen. Voorts klaagde verzoeker er over dat (3) de politie de verdachten niet heeft willen aanhouden en ook geen aandacht heeft willen besteden aan het voorhanden hebben van een verboden wapen. Bij dit klachtonderdeel noemde verzoeker een betrokken politieambtenaar bij naam, zijnde M. Ook klaagde verzoeker er over dat (4) ondanks zijn weigering om zijn nieuwe adres openbaar te maken, politieambtenaar M. toch bij hem aan de deur is verschenen.

3.2. In haar advies van 23 februari 2006 aan de korpsbeheerder deelde de Klachtencommissie voor de politieregio Kennemerland over het eerste klachtonderdeel mee, dat de politie in bepaalde situaties inderdaad wel het doen van aangifte ontraadt, bijvoorbeeld omdat de bewijskracht onvoldoende is. Die situatie deed zich volgens de politie in dit geval voor, aldus de klachtencommissie. De commissie voegde daar aan toe dat de politie in dit geval echter wel gehouden was om aangifte op te nemen en dat - met enige vertraging - ook had gedaan. De klachtencommissie achtte de klacht op dit onderdeel dan ook niet gegrond.

Met betrekking tot de klacht over het niet aanhouden van de verdachten achtte de commissie zich niet bevoegd omdat dit bij uitsluiting tot de competentie van de officier van justitie behoort.

Over het derde klachtonderdeel merkte de klachtencommissie op dat de politie bevoegd is om verdachten en getuigen op te sporen en daarna te horen in het belang van het onderzoek. Naar het oordeel van de commissie omvat deze bevoegdheid ook het achterhalen van het nieuwe adres van verzoeker. Ook op dit onderdeel achtte de klachtencommissie de klacht niet gegrond.

Met betrekking tot het vierde onderdeel was de klachtencommissie van oordeel dat het voor de bij een burengeschil betrokken politie niet eenvoudig is om een bemiddelende rol te vervullen als (een van) de bij dat geschil betrokken personen niet meer met de andere zijde wenst te communiceren. Die situatie doet zich hier voor, aldus de commissie, nu verzoeker niet meer met de familie C. wenste te praten.

Hoewel volgens de klachtencommissie de politie in dit geval wellicht een actievere rol hadden kunnen spelen en de situatie mogelijk heeft onderschat, stelde de klachtencommissie zich toch op het standpunt dat niet was gebleken dat de politie zodanig tekort was geschoten dat dit tot gegronde verklaring van de klacht zou moeten leiden.

3.3. Overeenkomstig het advies van de klachtencommissie onthield de korpsbeheerder zich in zijn brief van 21 maart 2006 ten aanzien van een klacht onderdeel van een oordeel terwijl hij de drie overige klachten niet gegrond verklaarde.

4.1. Naar aanleiding van de sepotbeslissing van 30 juni 2005 van de (hulp)officier van justitie diende verzoeker op 23 september 2005 een klaagschrift ex artikel 12 van het Wetboek van strafvordering (Sv) in bij het gerechtshof te Amsterdam.

4.2. Het gerechtshof te Amsterdam deed uitspraak bij beschikking van 13 september 2006. Hierin oordeelde het gerechtshof als volgt:

"4. De beoordeling van het beklag

Tussen klager en zijn onderburen, de familie C., bestaat al vele jaren onenigheid waarbij van geluidsoverlast sprake zou zijn. Op 17 maart 2005 doet klager aangifte bij de politie, omdat hij door drie jongens van de familie C. geschopt en geslagen zou zijn, terwijl een van die jongens daarbij een boksbeugel zou hebben gebruikt en de moeder van een van die jongens met een deegroller op de armen van klager zou hebben geslagen. Na de vechtpartij zouden twee jongens klager achterna zijn gegaan tot in zijn woning waarbij hij door de jongen met de boksbeugel zou zijn bedreigd. De benedenbuurvrouw, B. C., deed diezelfde dag aangifte tegen klager omdat zij door hem in het gezicht zou zijn geschopt.

In overleg met de officier van justitie heeft de politie besloten beide aangiften op te leggen (sepotcode 71, medeschuld benadeelde). Het sepot in de zaak van klager tegen de familie C. wordt in de parketnotitie, waarbij de hoofdofficier zich aansluit, nader gemotiveerd (ook de tegenpartij deed aangifte, de aangifte van klager steunt slechts op zijn eigen verklaring, getuige X heeft de mishandeling en de bedreiging niet zelf gezien, de verklaring van klager wordt niet ondersteund door een letselbriefje).

Naar aanleiding en op grond van de beschikbare stukken overweegt het hof het volgende. De ervaring leert dat een escalatie van een burenruzie de politie niet snel prikkelt tot het ondernemen van uitvoerige opsporingsactiviteiten. Dat is, naar het oordeel van het hof, ook hier het geval geweest. Nadat de aangifte van klager - na de nodige aarzelingen - door

de politie was opgenomen, is zij niet voortvarend te werk gegaan om de toedracht van de feiten te achterhalen. Zo heeft zij nagelaten - hetgeen voor de hand lag om dat wel te doen - twee van de drie jongens tegen wie de aangifte was gericht, over de vechtpartij aan de tand te voelen, met name over het gebruik van een boksbeugel. De jongen die de boksbeugel zou hebben gebruikt, ontkent dit, maar het is niet bekend wat die twee andere jongens daarover kunnen verklaren. Dat de politie het bewijsrechtelijk of strafrechtelijk vervolg op een aangifte bij conflicten in de relationele sfeer (zoals burenruzies) niet hoog inschat, ontslaat haar niet van de verplichting met die aangifte adequaat om te gaan. Alleen bij het bestaan van bijzondere omstandigheden - bij voorbeeld omdat aanstonds duidelijk is dat er niet van een strafbaar feit sprake kan zijn - zal de politie van nader onderzoek, maar dan nog in overleg met het openbaar ministerie, kunnen afzien.

In die zin is het hof het slechts gedeeltelijk eens met de zienswijze van het openbaar ministerie, dat de aanvankelijke sepotcode (71, medeschuld benadeelde) in de parketnotitie aanvult met een nieuwe sepotcode (02, onvoldoende bewijs). Dat er van onvoldoende bewijs sprake is, kan inmiddels op basis van het onvolledige opsporingsonderzoek wel worden vastgesteld. De in de parketnotitie gebruikte argumenten zijn dan ook niet alle overtuigend. Dat de tegenpartij ook aangifte heeft gedaan, sluit niet uit dat zij zich niettemin aan een strafbaar feit schuldig kan hebben gemaakt. Dat de aangifte van klager alleen door zijn eigen verklaring wordt ondersteund, is onjuist, gelet op de verklaring van getuige X, die weliswaar niet alles heeft gezien maar wiens waarneming daardoor nog niet zonder betekenis is. Bovendien heeft de politie nagelaten het personeel van de gealarmeerde ambulance te bevragen over hetgeen zij hebben waargenomen. Dat klager niet over een letselbriefje beschikt, kan hem niet worden tegengeworpen. Van een burger tegen wie geweld is toegepast, mag niet altijd worden verwacht dat hij zich eerst naar een dokter spoedt om zijn bewijspositie als benadeelde in het strafproces te versterken (de inspanningen van klager waren er in de eerste plaats op gericht om de betrokken verbalisant tot opname van zijn aangifte te bewegen, hetgeen na een week is geschied). Het is in de eerste plaats aan de politie om bewijsmateriaal te verzamelen, bijvoorbeeld door de waarneming van mogelijk letsel, ook met behulp van foto's, in een proces-verbaal vast te leggen.

Het hof heeft zich beraden over de vraag of het nog zinvol zou kunnen zijn om nader onderzoek te laten instellen. Het hof is tot het oordeel gekomen dat dit niet het geval is. Daartoe overweegt het hof het volgende. Zelfs indien mocht worden aangenomen dat een nader onderzoek meer helderheid omtrent de toedracht van de feiten zou kunnen opleveren, dan nog is het hof van oordeel dat een mogelijke strafvervolgning, maar ook reeds een nieuw onderzoek door de politie, meer schade zal aanrichten dan in deze zaak reeds is toegebracht. Geheel los van de vraag of het strafrecht een geschikt middel is om burenruzies op te lossen - er kunnen bijzondere omstandigheden zijn die de inzet van het strafrecht bij dit type conflicten rechtvaardigen - is het hof in deze zaak de overtuiging toegedaan dat het opnieuw oprakelen van de zaak door nieuwe acties van de politie, zeker

nu de burenruzie door de verhuizing van klager feitelijk is beëindigd, slechts tot hernieuwde escalatie van geweld zou kunnen leiden (hetgeen door klager ook wordt gevreesd). Het algemeen belang, het voorkomen van geweld c.q. het verstoren van de openbare orde, weegt in dit geval - de aard van het conflict en de aard van de gevolgen in aanmerking genomen - zwaarder dan het algemeen belang om de waarheid aan het licht te brengen. Om die reden acht het hof het beklag kennelijk ongegrond.

5. De beslissing

Het hof verklaart het beklag ongegrond."

A. Ten aanzien van de opsporingshandelingen

I. Bevindingen

1. Verzoeker klaagt er in de eerste plaats over dat de politie onvoldoende opsporingsactiviteiten heeft ontplooid.

2. In reactie op deze klacht heeft de korpsbeheerder bij brief van 25 augustus 2006 meegedeeld dat dit klachtonderdeel betrekking heeft op verbalisant M. Omdat deze M. inmiddels na oneervol ontslag niet meer werkzaam is in het korps en hij ook in de interne klachtenprocedure niets van zich had laten horen, stelde de korpsbeheerder zich op het standpunt dat hij geen oordeel kon geven over de handelwijze van M. op en na 17 maart 2005.

II. Beoordeling

3. Het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving houdt in dat bestuursorganen bij de voorbereiding van hun handelingen de relevante informatie verwerven.

4. Bij beschikking van 13 september 2006 oordeelde het gerechtshof te Amsterdam dat de politie niet voortvarend te werk was gegaan om de toedracht van het voorval te achterhalen. Ook stelde het gerechtshof vast dat de politie heeft nagelaten om twee van de drie verdachten te verhoren. Nu gebruik zou zijn gemaakt van een boksbeugel, had het verhoren van alle betrokkenen wel voor de hand gelegen, aldus het gerechtshof.

5. De Nationale ombudsman neemt de overwegingen van het gerechtshof geheel over en oordeelt op dit onderdeel dat het regionale politiekorps Kennemerland in strijd met het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving heeft gehandeld door niet alle bij dit ernstige voorval betrokken personen te verhoren.

Gezien de overwegingen van het gerechtshof te Amsterdam over de ernstig tekortschietende kwaliteit van de in deze zaak door het regionale politiekorps

Kennemerland uitgevoerde opsporingsactiviteiten, kan de Nationale ombudsman de korpsbeheerder niet volgen in zijn standpunt dat hij naar aanleiding van het vertrek uit zijn korps van één enkele betrokken politieambtenaar geen oordeel kon geven over dit klachtonderdeel.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

B. Ten aanzien van de aangifte

I. Bevindingen

1. Verzoeker klaagt er ook over dat de politie - aanvankelijk - zijn aangifte niet heeft willen opnemen.
2. In reactie op deze klacht heeft de korpsbeheerder meegedeeld dat van de zijde van de politie verzoeker aanvankelijk is ontraden aangifte te doen tegen zijn burens, dat echter geen sprake was van het niet willen opnemen van de aangifte en dat de aangifte negen dagen na het voorval ook daadwerkelijk is vastgelegd in een proces-verbaal van aangifte.

II. Beoordeling

3. Het vereiste van voortvarendheid houdt in dat bestuursorganen slagvaardig en met voldoende snelheid optreden.
4. Het staat vast dat de politie de aangifte negen dagen na het voorval heeft opgenomen.

Ondanks het feit dat de politie verplicht is een aangifte van een strafbaar feit op te nemen, is het begrijpelijk, zoals ook het gerechtshof overwoog, dat de politie in bepaalde conflictsituaties en onder bepaalde omstandigheden betrokken burgers het doen van aangifte meent te moeten ontraden.

In dit geval echter staat vast dat verzoeker zich bevond tegenover een groep van vier personen die er niet voor terugdeinsde om aanmerkelijk geweld tegen hem aan te wenden. Hierbij zou zelfs gebruik zijn gemaakt van een boksbeugel, zijnde een wapen in de zin van de Wet Wapens en Munitie (zie Achtergrond). Ook staat vast dat verzoeker vrijwel direct na het voorval door ambulancemedewerkers en door een (huis)arts is onderzocht.

Nu het hier kennelijk om meer gaat dan een mogelijk wat uit de hand gelopen discussie en irritatie, is het niet juist dat de politie in dit geval niet terstond proces-verbaal heeft opgemaakt van de mishandeling van verzoeker door zijn belagers. Door geruime tijd te laten verstrijken, heeft de politie de kans vergroot dat de betrokkenen hun eventuele verklaringen zouden afstemmen en dat bewijsmateriaal verloren zou gaan. Daarmee heeft de politie een verkeerde keuze gemaakt en is gehandeld in strijd met het vereiste van voortvarendheid.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

De Nationale ombudsman ziet aanleiding om op dit punt de korpsbeheerder een aanbeveling te doen.

C. Ten aanzien van de klachtbehandeling

I. Bevindingen

1. Ten slotte klaagt verzoeker er over dat de politie zijn klacht van 20 augustus 2005 heeft laten behandelen door een politieambtenaar die te nauwe connecties onderhield met de politieambtenaren op wie de klacht betrekking had.

2. In reactie op deze klacht heeft de korpsbeheerder te kennen gegeven dat overeenkomstig korpsbeleid verzoekers klacht na ontvangst door de klachtencoördinator ter behandeling is doorgestuurd naar de teamchef van de beklagde medewerker(s).

In dit geval was de klacht vervolgens niet aan de uitvoerend chef overgedragen maar aan een collega die op dat moment stage liep als uitvoerend chef, die ook deel uitmaakte van de teamleiding, leiding gaf aan een aantal gebiedsgebonden medewerkers en ook de bevoegdheden had van een uitvoerend chef.

II. Beoordeling

3. Het verbod van vooringenomenheid houdt in dat bestuursorganen zich actief opstellen om iedere vorm van een vooropgezette mening of de schijn van partijdigheid te vermijden.

4. Het is niet ongebruikelijk en op zich ook niet onjuist dat een instantie een klacht over een medewerker laat behandelen door een in de hiërarchie hoger geplaatste medewerker, bijvoorbeeld de directe chef van de beklagde. Daar schuilt weliswaar enerzijds het gevaar in van mogelijk onvoldoende distantie tussen beklagde en klachtbehandelaar, maar anderzijds zal de hiërarchie tussen beklagde en zijn meerdere als klachtbehandelaar in het algemeen ertoe kunnen leiden dat de beklagde de klachtbehandeling daadwerkelijk als leermoment zal ervaren en niet in herhaling zal vervallen.

In dit geval is de klacht niet behandeld door de uitvoerend chef van de beklagde ambtenaar maar door een stagiair met dezelfde bevoegdheden als die uitvoerend chef.

Dat hierdoor onvoldoende distantie zou hebben bestaan tussen beklagde en klachtbehandelaar, of anderszins niet zou zijn voldaan aan de vereisten van zorgvuldige klachtbehandeling, is niet aannemelijk geworden.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Kennemerland is

gegrond ten aanzien van:

- de inrichting van het opsporingsonderzoek, wegens schending van het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving;
- het niet terstond opnemen van de aangifte, wegens schending van het vereiste van voortvarendheid.

niet gegrond ten aanzien van:

- de klachtbehandeling.

aanbeveling

De Nationale ombudsman geeft de beheerder van het regionale politiekorps Kennemerland in overweging om met verzoeker aan tafel te gaan zitten en te bespreken op welke wijze hij een passend gebaar kan maken, ook om verzoeker de overtuiging te geven dat hij serieus wordt genomen door de politie.

Onderzoek

Op 28 juni 2006 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer G. te IJmuiden, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Kennemerland.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Kennemerland (de burgemeester van Haarlem), werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. In verband met zijn verantwoordelijkheid voor justitieel politieoptreden werd ook de hoofdofficier van justitie te Haarlem over de klacht geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze kenbaar te maken, voor zover daarvoor naar zijn oordeel reden was. De genoemde hoofdofficier van justitie maakte van deze gelegenheid geen gebruik. Tijdens het onderzoek kregen betrokkenen de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De korpsbeheerder berichtte dat het verslag hem geen aanleiding gaf tot het maken van opmerkingen.

De reactie van verzoeker gaf geen aanleiding het verslag op een enkel punt te wijzigen of aan te vullen.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Verzoekschrift van 27 juni 2006, met bijlagen.

Vervolgbrief van 7 augustus 2006, met bijlagen.

Vervolgbrief van 30 augustus 2006, zijnde een medische verklaring.

Standpunt van de beheerder van het regionale politiekorps Kennemerland van 25 augustus 2006, met bijlagen.

Reactie van verzoeker van 14 september 2006, met bijlage.

Vervolgbrief van 1 oktober 2006, met (dezelfde) bijlage.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

Artikel 2 van de Wet wapens en munitie, voor zover hier van belang:

"1. Wapens in de zin van deze wet zijn de hieronder vermelde of overeenkomstig dit artikellid aangewezen voorwerpen, onderverdeeld in de volgende categorieën.

Categorie I

1°. stiletto's, valmessen en vlindermessen, een en ander indien het lemmet:

- a. meer dan een snijkant heeft;
- b. 7 cm of langer en 14 mm of smaller is;
- c. 9 cm of langer is; of
- d. van een stootplaat is voorzien;

2°. andere opvouwbare messen, indien:

a. het lemmet meer dan een snijkant heeft; of

b. de lengte in opengevouwen toestand langer dan 28 cm is;

3°. boksbeugels, ploertendoders, wurgstokken, werpsterren, vilmessen, ballistische messen en geluiddempers voor vuurwapens; (...)"